

Zasady egzaminu gimnazjalnego

Zasady ogólne

Egzamin gimnazjalny obejmuje wiadomości i umiejętności zawarte w wymaganiach określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego w odniesieniu do wybranych przedmiotów nauczanych w trzecim i wcześniejszych etapach edukacyjnych. Egzamin ma formę pisemną. Przystąpienie do egzaminu jest warunkiem ukończenia gimnazjum, ale nie określa się minimalnego wyniku, jaki zdający powinien uzyskać, toteż egzaminu nie można nie zdać. Każda część egzaminu jest przeprowadzana innego dnia.

Części egzaminu:

Egzamin gimnazjalny składa się z trzech części:

- humanistycznej,
- matematyczno-przyrodniczej
- części dotyczącej języka obcego nowożytnego.

1. Część humanistyczna składa się z zadań z zakresu języka polskiego oraz zadań z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie.

Zadania z **języka polskiego** mogą mieć formę zamkniętą lub otwartą. Wśród zadań otwartych z języka polskiego znajduje się dłuższa wypowiedź pisemna w formie rozprawki, opowiadania, charakterystyki, opisu lub sprawozdania. Może też być sprawdzane opanowanie przez gimnazjalistę form użytkowych, takich jak podanie, życiorys i CV, list motywacyjny, dedykacja, a także list oficjalny, ogłoszenie i zaproszenie. Zadania mogą odnosić się do tekstów literackich, popularnonaukowych lub publicystycznych. Sprawdzane będzie nie tylko rozumienie zamieszczonego tekstu, ale także znajomość utworów literackich lub dorobku autorów. Zadania z **historii i wiedzy o społeczeństwie** mają wyłącznie formę zamkniętą. Są zróżnicowane pod względem sprawdzanych wiadomości i umiejętności, poziomu trudności, a także sposobu udzielania odpowiedzi.

Część humanistyczna z zakresu języka polskiego trwa 90 minut, a z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie 60 minut.

- 2. Część matematyczno-przyrodnicza** składa się z zadań z zakresu matematyki oraz zadań z zakresu przedmiotów przyrodniczych: biologii, chemii, fizyki i geografii.

Zadania z **matematyki** mają formę zamkniętą lub otwartą. W obecnych zestawach egzaminacyjnych jest mniej zadań sprawdzających znajomość algorytmów i umiejętność posługiwania się nimi, więcej natomiast zadań sprawdzających rozumienie pojęć matematycznych oraz umiejętności dobierania własnych strategii matematycznych. Zadania z zakresu przedmiotów przyrodniczych mają wyłącznie formę zamkniętą. Są zróżnicowane pod względem sprawdzanych wiadomości i umiejętności, poziomu trudności, a także sposobu udzielania odpowiedzi. Zadania, które sprawdzają te umiejętności, mogą też odwoływać się do kilku wymagań szczegółowych, mogą sprawdzać np: znajomość faktów, symboli, terminów, wzorów oraz umiejętności prostych np.: wyszukiwania informacji, rozpoznawania typów obiektów, zjawisk i procesów. Zadania z **przedmiotów przyrodniczych** mają formę wyłącznie zamkniętą.

Część matematyczno-przyrodnicza z zakresu matematyki trwa 90 minut, a z zakresu przedmiotów przyrodniczych 60 minut.

- 3. Część dotycząca języka obcego nowożytnego** jest podzielona na dwa poziomy: podstawowy i rozszerzony.

Gimnazjalista dokonuje wyboru jednego z siedmiu języków: angielskiego, francuskiego, hiszpańskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego i włoskiego, z zastrzeżeniem, że gimnazjalista może wybrać tylko ten język, którego uczył się w gimnazjum jako przedmiotu obowiązkowego. Ta część egzaminu ma dwa poziomy: podstawowy i rozszerzony. Każdy gimnazjalista będzie miał obowiązek przystąpić do egzaminu na poziomie podstawowym, sprawdzającego spełnianie wymagań ustalonych w podstawie programowej. Umiejętności jakie będą sprawdzane to: rozumienie ze słuchu, rozumienie tekstów pisanych, znajomość funkcji językowych, znajomość środków językowych.

Egzamin na poziomie rozszerzonym będzie obowiązkowy tylko dla uczniów, którzy w gimnazjum kontynuowali naukę języka rozpoczętą w szkole podstawowej. Prawo przystąpienia do niego będzie miał natomiast uczeń, który dobrze poznał język obcy poza szkołą. Uczniowie, których obowiązuje poziom rozszerzony **muszą**

najpierw zdawać poziom podstawowy, który jest obowiązkowy dla wszystkich. Sprawdzanie umiejętności: rozumienie ze słuchu, rozumienie tekstów pisanych, znajomość środków językowych, **wypowiedź pisemna.**

Część egzaminu z języka obcego nowożytnego trwa 60 minut na każdym z poziomów: podstawowym i rozszerzonym.

Zwolnienia z egzaminu gimnazjalnego

Na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (*Dz.U. nr 83, poz. 562 z późniejszymi zmianami*), **dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej może zwolnić** z obowiązku przystąpienia do egzaminu gimnazjalnego:

- ucznia ze sprzężoną niepełnosprawnością, posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, który nie rokuje kontynuowania nauki w szkole ponadgimnazjalnej – na wniosek rodziców (prawnych opiekunów), pozytywnie zaopiniowany przez dyrektora szkoły,
- ucznia (słuchacza) jeżeli zaistniał szczególny przypadek losowy lub zdrowotny, uniemożliwiający przystąpienie do egzaminu gimnazjalnego w terminie do dnia 20 sierpnia danego roku – na udokumentowany wniosek dyrektora szkoły, złożony w porozumieniu z rodzicami (prawnymi opiekunami) ucznia albo słuchaczem.

Z odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego są zwolnieni laureaci i finaliści olimpiad przedmiotowych oraz laureaci konkursów przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim z zakresu jednego z grupy przedmiotów objętych egzaminem gimnazjalnym, na podstawie zaświadczenia stwierdzającego uzyskanie tytułu odpowiednio laureata lub finalisty. Zwolnienie z części egzaminu gimnazjalnego jest równoznaczne z uzyskaniem z odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego najwyższego wyniku.

W przypadku stwierdzenia **niesamodzielnego rozwiązywania zadań** przez gimnazjalistę lub jeżeli zakłóca on prawidłowy przebieg egzaminu gimnazjalnego w sposób utrudniający pracę pozostałym uczniom przewodniczący szkolnego zespołu egzaminacyjnego unieważnia pracę tego gimnazjalisty i przerywa jego egzamin. Informację o przerwaniu i unieważnieniu egzaminu zamieszcza się w protokole. W przypadku stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego

rozwiązywania zadań przez ucznia, dyrektor OKE, w porozumieniu z dyrektorem CKE, unieważnia jego egzamin i zarządza jego ponowne przeprowadzenie. Termin ponownego egzaminu ustala dyrektor CKE. Jeżeli w trakcie ponownego egzaminu gimnazjalnego sytuacja powtórzy się, w zaświadczeniu o wynikach egzaminu – w miejscach przeznaczonych na wpisanie wyników uzyskanych z egzaminu wpisuje się „0”.

Na prośbę ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) sprawdzona i oceniona praca ucznia jest udostępniona uczniowi lub jego rodzicom (prawnym opiekunom) w miejscu i czasie wskazanym przez dyrektora OKE.

Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się

Uczniowie mają prawo przystąpić do sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego w warunkach i formie dostosowanych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia. O dostosowaniu warunków przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego decyduje dyrektor szkoły po zasięgnięciu opinii zespołu nauczycieli i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem. W przypadku uczniów posiadających opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej (w tym poradni specjalistycznej) o specyficznych trudnościach w uczeniu się, dostosowanie warunków przeprowadzania egzaminu następuje na podstawie tej opinii lub na podstawie orzeczenia. W przypadku uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania dostosowanie warunków i formy przeprowadzenia sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego do indywidualnych potrzeb psychofizycznych ucznia może nastąpić na podstawie tego orzeczenia.

Opinia powinna być wydana przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną, w tym poradnię specjalistyczną, nie później niż do końca września roku szkolnego, w którym jest przeprowadzany egzamin gimnazjalny, z tym, że: w przypadku uczniów przystępujących do egzaminu gimnazjalnego – nie wcześniej niż po ukończeniu szkoły podstawowej. Opinię wraz z prośbą o uwzględnienie zaleceń zawartych w niej rodzice (prawni opiekunowie) ucznia przedkładają dyrektorowi szkoły, w terminie do dnia 15 października roku szkolnego, w którym jest przeprowadzany egzamin gimnazjalny.

Uczniowie chorzy lub niesprawni czasowo, na podstawie zaświadczenia o stanie zdrowia wydanego przez lekarza, mogą przystąpić do egzaminu gimnazjalnego w warunkach odpowiednich ze względu na ich stan zdrowia.

Opracowane na podstawie
informacji zamieszczonych:
www.cke.edu.pl
Centralna Komisja Egzaminacyjna
www.oke.poznan.pl
Okręgowa Komisja Egzaminacyjna
w Poznaniu

